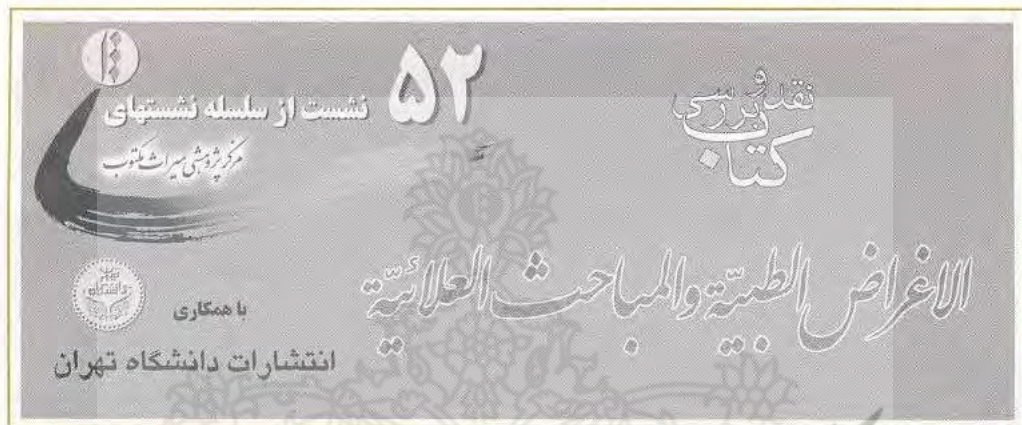

نشست ها و همایش ها

دانست. و گفت: این کتاب هر چند پیشتر چاپ شده ولی سرمایه‌گذاری روی کارهای پزشکی و تاریخ علمی هرچه بیشتر باشد، برای جامعه علمی مورد نیاز است. وی در مورد تصحیح این گونه متون گفت: کسانی که کار تصحیح را انجام می‌دهند و علاوه بر شناخت بر روی نسخ خطی و روش تحقیق و تصحیح، می‌بایست در زمینه موضوع نسخه هم اطلاعاتی داشته باشند، و متأسفانه غالب مصححین بدون شناخت و تحقیق در رشته‌ای که تخصصشان نیست به کار تصحیح می‌پردازند. وی یکی از مباحث

دکتر شمس اردکانی

آسیب‌شناسی را دوباره کاری دانسته و عنوان کرد: در کار تصحیح باید اولویت به نسخی داده شود که تا به حال کاری روی آن صورت نگرفته باشد. وی در پایان ضمن تشکر از کار بزرگ دکتر تاجبخش، توجه به رشته‌هایی همچون تاریخ علم را حائز اهمیت دانست. آقای دکتر شمس اردکانی،

پنجاه و دومین نشست از سلسله نشست‌های مرکز پژوهشی میراث مکتوب با عنوان «نقد و بررسی کتاب الاغراض الطبیة» در روز دوشنبه ۸۵/۱۰/۱۱ در محل مرکز برگزار شد.

آقایان دکتر حسن تاجبخش، دکتر علی اشرف صادقی، دکتر محمدرضا شمس اردکانی و دکتر محمد وجگانی به عنوان سخنران در این جلسه شرکت داشتند.

در ابتدای نشست، اکبر ایرانی رئیس مرکز ضمن خیر مقدم به استادان و حضار جلسه، کتاب الاغراض الطبیة را که خلاصه‌ای است از کتاب ذخیره خوارزمشاهی از همین مؤلف از مهمترین کتاب‌های پزشکی و تاریخ پزشکی

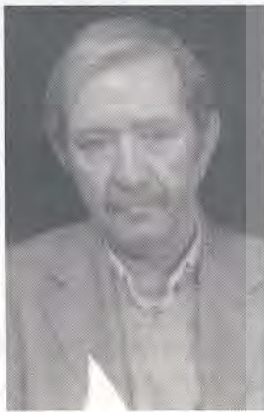

اصول تصحیح متون قدیم آشنا باشد، در حالی که مصحح این اثر استثنا است. و با فن متون‌آشناست وی با تصحیح خوب و قرار دادن نسخه بدل‌ها در حاشیه و استفاده از ضبط‌های مختلف، کتاب با ارزشی را به جامعه علمی تقدیم کرده است.

من به عنوان یک زبان‌شناس عرض می‌کنم فایده آوردن این نسخه بدل‌ها در حاشیه در تحول زبان فارسی بسیار مهم است.

وی در مورد اهمیت تصحیح متون افزود: عده‌ای که کار تصحیح را خوب نمی‌دانند، باعث لطمه زدن به این آثار مهم می‌شوند. وی پیشنهاد کرد بهتر است بعضی از کتابهای پزشکی قدیمی به صورت چاپ عکسی (فاکسیمیل) چاپ شود تا و بدون نقص در اختیار علاقه‌مندان قرار بگیرد.

وی به نمونه‌هایی از لغات که در سیر تحول زبان به صورت‌های مختلف در کتاب الاغراض الطبییه آمده اشاره کرد.

دکتر حسن تاجبخش

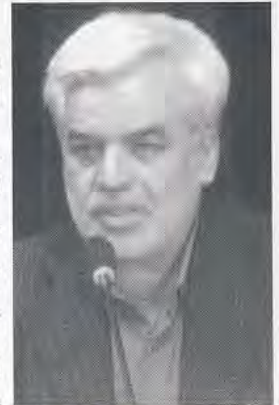
در پایان، دکتر حسن تاجبخش مصحح اثر ضمن تشکر از مرکز پژوهشی میراث مکتوب این مرکز را احیاگر نسخ خواند و سپس به چگونگی و روش تصحیح خود پرداخت و به نسخه‌هایی که در این تصحیح استفاده شده اشاره کرده و گفت: این کتاب ملخصی از ذخیره خوارزمشاهی

است و ۹۰ درصد لغات ذخیره در الاغراض دیده می‌شود. و با وجود مشکل بودن متن سعی کردم تا به فهم کامل متن برسم از اینرو از ضبط‌های مختلف و نسخه‌های گوناگون استفاده کردم.

وی سید اسماعیل جرجانی را جراح بزرگی در جهان اسلام معرفی کرد و از نوآوریهای وی در علم پزشکی سخن گفت. وی به انستیتو همدرد پاکستان اشاره کرد که اصول کارش طب سنتی فارسی است و این پیشنهاد را به دانشگاهیان داد که دو واحد درسی در درس پزشکی با موضوع طب سنتی در برنامه خود قرار دهند. در پایان جلسه نیز به سئوالات حاضران پاسخ داده شد.

اولین سخنران این نشست بود که مدیریت جلسه را نیز بر عهده داشتند. وی کتاب الاغراض الطبییه را از بهترین کتابهای علوم پزشکی دانست و گفت: در عالم پزشکی در جهان کسی به اندازه سید اسماعیل جرجانی نبوده و با جرات می‌توان گفت این کار جرجانی کاری سترگ در عالم پزشکی است. جرجانی یگانه زمان بود که آثار ارزشمند و گرانبهایی از خود به جای گذاشته است.

سپس دکتر محمد وجگانی، رئیس‌بخش ایمونولوژی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه تهران، با استناد به سخنان دکتر تاجبخش گفت: پزشکی کهن ایران و جهان اسلام و تاریخ آن گوهری ناسفته و درّی نایافته است که بوسیله ناسپاسی گروهی به دست فراموشی سپرده شده. اما پزشکان دانشور

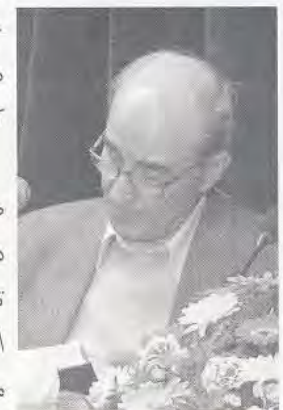

دکتر محمد وجگانی

و نامور ایران و جهان اسلام همچون محمد بن زکریای رازی، ابن سینا، علی بن عباس مجوسی اهوازی و سرانجام سید اسماعیل جرجانی چهره‌های آسمان دانش‌اند که نامشان همیشه جاوید است.

وی عنوان کرد: کتاب الاغراض الطبییه گواهی بر این سخن درفشان است. اگرچه پیش از جرجانی آثاری اندک و پراکنده از پزشکی به زبان فارسی موجود بود، ولی مانند الاغراض پزشک‌پرور نبوده‌اند. جرجانی با نگاشتن کتابهای ذخیره خوارزمشاهی و الاغراض الطبییه به ترتیب دائرةالمعارف بزرگ و متوسط طب زمان را پدید آورد. و امروز نیز نزدیک به ۵۰ سال است که علم جدید و تمدن ایران از الاغراض و ذخیره خوارزمشاهی استفاده می‌کند و هیچ نکته و فایده علمی از این کتاب بیرون نیست.

در ادامه، دکتر علی اشرف صادقی، استاد زبان‌شناس دانشگاه تهران، ضمن تجلیل و تمجید از کتاب الاغراض الطبییه گفت: در میان متخصصان رشته‌های علمی کمتر کسی پیدا می‌شود که با

دکتر علی اشرف صادقی

